

УДК

Зварун В. – ст. гр. БМ-53

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ – ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ

Науковий керівник: асистент Сороківська О.А.

Не випадково поняття соціальної безпеки пов'язано насамперед з людиною, а далі – з суспільством і державою. Держава, яка прагне стати демократичною, насамперед повинна захищати цінності людини, соціуму як свою найвищу цінність.

Соціальна безпека – це система заходів, спрямованих на забезпечення людини, Суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз. Саме система, бо соціальна безпека безпосередньо пов'язана з іншими сферами життєдіяльності суспільства.

Сьогодні у соціальній сфері будь – якого суспільства фокусуються усі проблеми національної економічної безпеки, а саме економічні кризи мають своїм найнебезпечнішим наслідком соціальний вибух; екологічні катастрофи виникають через негативне ставлення соціуму до навколишнього середовища; спад економіки пов'язаний з падінням трудової моралі і трудової мотивації; відсутність національної ідеології посилює процеси сепаратизму, а міцна національна ідеологія сприяє зміцненню її економічного зростання. Таким чином, соціальна сфера має різноманітні прямі і зворотні зв'язки з усіма сферами функціонування суспільства.

Безперечно, важливим компонентом соціальної сфери та соціального розвитку є: Зміцнення моралі та трудової мотивації; збереження традицій та історичної пам'яті народу, забезпечення морального і фізичного розвитку майбутніх поколінь; розвиток науки і освіти. Іншими словами, призначення соціальної сфери соціалізація людини і перетворення її у члена суспільства, який приймає її основні цінності. Але якщо соціальна сфера не виконує свого призначення, то негайно з'являються загрози, які спричиняють до її дестабілізації, тобто соціальна безпека не виконує своїх функцій збереження соціальної стабільності.

Соціальна безпека – це напрямок наукової та управлінської діяльності, який сполучає взаємозв'язок двох підсистем державного управління – економічної безпеки та соціальної політики. Загрози економічній безпеці у соціальній сфері повинні трансформуватися при формуванні соціальної політики у пріоритетні напрямки її забезпечення.

Дослідження і наукове обґрунтування соціальної безпеки неможливе без її виміру, визначення критеріїв та загроз. Стосовно вимірів потрібно зазначити, що з багатьох важливих показників Україна переступила небезпечну межу, але в практиці державного управління критичні показники не використовуються.

Сьогодні постає гостре питання і нагальна потреба на підставі проведених наукових досліджень визначити методіку виміру соціальної безпеки на державному та регіональному рівнях. Це нелегка задача, яка потребує скоординованих зусиль наукових підрозділів Мінпраці України та НАН України.

Заходами стосовно протидії соціальним загрозам можуть бути: економічне зростання держави; проведення соціальної політики; визначення і узаконення національної ідеології; розвиток профспілкових організацій; створення ефективної системи охорони здоров'я та навколишнього середовища; забезпечення виконання законодавчо встановлених соціальних гарантій населення України тощо. Все вище сказане дозволить запобігти негативним тенденціям у соціальній сфері, забезпечить стабільний соціальний розвиток, а також підвищить економічну безпеку держави та кожної людини зокрема.